

Tobaksprodukter

Hjerteforeningen mener, at langt færre danskere i fremtiden skal benytte tobaksprodukter, og at Danmark skal have en røgfri generation i 2030

Mange tilfælde af hjerte-kar-sygdom kan forebygges, og tobaksrøg er den største risiko-faktor for udviklingen af hjertesygdom. Og selvom andelen af rygere er faldet over en årrække, er udviklingen stagneret i perioden 2020-2022 og var således i 2022 19% (1). Blandt de 15-17-årige ses endda en stigning i rygning fra 11,9% i 2020 til 13,7% i 2022 (2). Det viser klart, at der er lang vej til at nå målsætningen i 'Røgfri fremtid', hvor kun 5% af danskerne skal ryge, mens ingen børn og unge skal begynde at ryge, i 2030. Det kalder på handling, så vi særligt kan beskytte børn og unge mod de skadelige tobaksprodukter.

HJERTEFORENINGEN ANBEFALER

- ➔ At en pakke cigaretter koster mindst 100 kroner, så færrest mulige danskere fortsætter eller begynder med at ryge. Prisen skal løbende inflationsreguleres, så prisstigningen ikke udhules. Den højere pris skal implementeres med markante prisstigninger over en kort periode, da det vil give den største effekt.
- ➔ At fokus på rygestop øges markant nationalt. Det indebærer bl.a., at antallet af kommunale rygestopkurser øges, at landsdækkende rygestopordninger finansieres nationalt, og at flere patienter med rygerelaterede sygdomme visiteres fra hospitalet til de kommunale rygestopkurser.
- ➔ At man i forbindelse med revision af tobaksvaredirektivet gør det muligt, at de enkelte medlemslande kan forbyde eksisterende og nye tobaks- og nikotinprodukter fra det nationale marked.
- ➔ At aldersgrænsen for køb af tobaksvarer hæves til 25 år for på den måde at mindske antallet af børn og unge, der begynder at ryge. Ordningen skal fungere indtil en udfasning er mulig.
- ➔ At der indføres røgfri arbejdstid på alle offentlige arbejdspladser, og at offentlige myndigheder arbejder målrettet for, at alle offentlige arealer og arrangementer gøres røgfri.
- ➔ At der indføres en obligatorisk elektronisk aldersverificering for tobaks- og nikotinforsælgerne, der skal forhindre mindreårige i at købe bl.a. tobaksprodukter. Ordningen skal følges løbende og evalueres ofte.
- ➔ At man skærper kontrollen med salg og markedsføring af ulovlige og lovlige tobaksprodukter. Det vil kræve flere ressourcer til de relevante myndigheder.
- ➔ At man begrænser antallet af bl.a. cigaretter, man som privatperson må indføre til Danmark fra andre EU-lande. Dette skal ske efter fransk forbillede, hvor man siden 2020 har sat antallet ned fra 800 til 200 cigaretter.

FAKTA

16.000 flere dødsfald blandt rygere og eksrygere sammenlignet med aldrig-rygere i 2021 (svarende til 30 % af alle dødsfald) (3).

440 nye tilfælde af hjerteklapsygdom, 1.400 nye tilfælde af hjertesvigt, 3.000 nye tilfælde af iskæmisk hjertesygdom, 1.700 nye tilfælde af forkammerflimren og 2.700 nye tilfælde af karsygdomme i hjernen skyldes rygning (4).

13% blandt voksne over 15 år ryger dagligt (1).

22% af voksne med kun grundskoleuddannelse ryger dagligt, mens 8% af voksne med en lang videregående uddannelse ryger dagligt (1).

7.737 rygere i Danmark (1,2% af rygerne) fik i 2021 hjælp til rygestop efter den danske guldstandard, mens det før corona-epidemien lå mellem 10.000 og 12.000 (6).

Ifølge sygdomsbyrderapporten fra 2022 koster rygning – hvis man holder det op imod personer, der aldrig har røget – over 15.000 ekstra dødsfald, over 90.000 ekstra tabte leveår og over 33 milliarder kr. i tabt produktion som følge af fravær fra arbejdsmarkedet eller tidlig død hvert år (3).

Hvis man er ryger og har en hjerte-kar-sygdom, er rygestop en lige så vigtig behandling som medicin for prognosen for sygdommen (7).

KILDER

1. Danskernes Rygevaner 2022, Rapporten er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, på vegne af Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Lungeforeningen, 2023
2. SRØG – En undersøgelse af tobak, adfærd og regler – Udvalgte tendenser 2022, rapport 4, Rapporten er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Lungeforeningen, 2023.
3. Sygdomsbyrden i Danmark – Risikofaktorer, Sundhedsstyrelsen 2022
4. Juel, K. "Hjertekarsygdomme – en vurdering af rygningens betydning for dødeligheden og nye tilfælde". 2019.
5. Opgørelse over danske kommuner med røgfri arbejdstid (<https://www.cancer.dk/forebyg/undga-roeg-og-rygning/indsatser-mod-rygning/roegfri-arbejdstid/kommuner-med-roegfri-arbejdstid/>).
6. Grønbæk, A., Rasmussen, M., Tønnesen, H. " Stopbasens årsrapport. Aktiviteter afholdt i 2021 med opfølgning i 2022". 2022.
7. TOB.g – Tobacco Cessation Guidelines for High-Risk Populations, Panagiotis K. Behrakis, Co-funded by the Health Programme of the European Union, 2017 (side 253).

NYTTIGE DOKUMENTER OG LINKS

- Hjerteforeningen lancerede i foråret 2023 et rygestopudspil sammen med Kræftens Bekæmpelse og Lungeforeningen: https://hjerteforeningen.dk/wp-content/uploads/2023/02/Rapport_Hjerte_Lunge_KB_A4_Digital.pdf
- Norge er førende i forhold til tobaksregulering, bl.a. gennem en højere pris: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Comparative_price_levels_for_food,_beverages_and_tobacco#Price_levels_for_food.2C_beverages_and_tobacco.
- Forslag fra Kræftens Bekæmpelse og De Samvirkende Købmænd om begrænsning af antal cigaretter, der må indføres i Danmark: <https://www.ft.dk/samling/2021/almde/suu/bilag/260/index.htm>
- Rapport lavet af Incentive på vegne af Sundhedsstyrelsen. Gennemgang af udviklingen i tobaksindsatser og prævalenser på tværs af en række europæiske lande: https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2022/Nikotinprodukter/Tobaksindsatser-og-prvalenser-Udviklingen-i-England-Frankrig-Holland-Norge-og-Sverige-siden-2010.ashx?sc_lang=da&hash=18EAD54AAD-988DA32F82ACADE46B2E33
- Rapport om tobaksindustriens strategier, produceret af Mandag Morgen: <https://www.mm.dk/misc/360%20grader%20rundt%20om%20Tobaksindustriens%20strategiskifte.pdf>
- TV 2-dokumentar om tobaksindustriens metoder ved udbredelse af nikotinprodukter: <https://play.tv2.dk/afspil/896aaec9-c772-423b-9ff4-495396560764>
- Beregning, af hvad en prisstigning vil betyde for forbruget af cigaretter for bl.a. unge: <https://www.ft.dk/samling/2017/almde/suu/spm/1201/svar/1522139/1956552.pdf>